

Від ІСД До МХП: Як Український Бізнес Став Дорослим

Головна - Думки - Від ІСД до МХП: як український бізнес став дорослим

Від ІСД До МХП: Як Український Бізнес Став Дорослим

📅 16.06.2026 | 👁 499

Коли у 2004 році Індустріальний союз Донбасу придбав угорський металургійний комбінат Dunaferr, це виглядало радше винятком, ніж тенденцією. Український бізнес лише починав виходити за межі внутрішнього ринку та пострадянського простору. Через 22 роки ситуація виглядає інакше. МХП придбав контроль над одним із найбільших виробників птиці в Іспанії – UVESA, а потім оголосив про входження до капіталу великого грецького виробника Nitsiakos.

Між цими двома подіями – 22 роки формування українського капіталу як міжнародного явища.

Довгий час українська економічна дискусія концентрувалася навколо експорту товарів, трудової міграції або залучення іноземних інвестицій. Значно менше уваги приділялося іншому процесу – виходу українських компаній на зовнішні ринки через створення власних підприємств, купівлю активів і формування міжнародних груп. Сьогодні цей процес уже неможливо не помічати.

Першими виходити за кордон почали великі фінансово-промислові групи. ІСД придбав Dunaferr в Угорщині. Металургійні компанії створювали торговельні структури та сервісні центри в Європі. «Інтрапайп» нарощував присутність на європейському ринку трубної продукції. Окремі аграрні компанії починали працювати на зовнішніх ринках уже не лише як експортери, а й як інвестори. Проте до 2014 року це залишалось діяльністю відносно невеликої групи великих компаній. Для більшості українського бізнесу головними залишалися внутрішній ринок та країни СНД. Саме тому перелом 2014 року виявився настільки важливим.

У 2014 році сталась шокова втрата ринку. До початку російської агресії значна частина українського бізнесу була інтегрована в російський ринок. Для окремих галузей (машинобудування, вагонобудування, промислового обладнання, окремих сегментів харчової промисловості) Росія залишалася одним із головних покупців української продукції.

Саме тому економічний тиск став одним із головних інструментів впливу Кремля на Україну. Мета була досить очевидною: через торговельні обмеження, блокування експорту та руйнування виробничих зв'язків посилити економічні проблеми, вплинути на внутрішньополітичну ситуацію і змусити Україну переглянути свій політичний курс.

Для багатьох українських підприємств це означало шокову втрату основного зовнішнього ринку протягом дуже короткого часу. Частина підприємств не пережила цього удару. Частина скоротила виробництво.

Але значна частина бізнесу була змушена робити те, що за нормальних умов могла б відкладати роками. Шукати нові ринки. Проходити сертифікацію за стандартами ЄС. Адаптувати продукцію до нових вимог. Створювати представництва та логістичну інфраструктуру в Європі.

Фактично економічний шок 2014–2015 років став для значної частини українського бізнесу точкою примусової зміни бізнес-моделі.

Російський тиск не зупинив український бізнес. Він його переформатував. Якщо 2004 рік став початком міжнародної експансії українського капіталу, то 2014 рік став початком його прискореної переорієнтації на Європейський Союз.

Повномасштабне вторгнення 2022 року різко прискорило пошук зовнішніх ринків. Бізнес отримав одразу кілька стимулів для виходу за кордон. По-перше, питання безпеки. По-друге, необхідність диверсифікувати виробничі ризики. По-третє, доступ до нових ринків та фінансових ресурсів. По-четверте, поява великої української громади в країнах ЄС.

Саме після 2022 року починається стрімке зростання української підприємницької активності за кордоном. І тут виникає цікава проблема. Україна практично не веде системної статистики власної бізнес-присутності за межами країни.

Ми добре знаємо, скільки експортують зерно, металу чи олії. Але майже не знаємо, скільки українських компаній працює за кордоном. Проте окремі цифри дозволяють оцінити масштаб явища.

У Польщі після 2022 року українці зареєстрували понад 123 тис. бізнесів різних форм. Окремо близько 29 тис. компаній мають українських власників.

У Чехії лише за 2025 рік українські громадяни заснували понад 2,2 тис. нових компаній. І це лише дві країни. Без урахування Німеччини, Словаччини, Румунії, країн Балтії, Іспанії чи Нідерландів.

Тому сьогодні вже можна говорити про формування масштабної української бізнес-діаспори. Причому не трудової, а підприємницької.

Український бізнес на етапі від експорту товарів до експорту капіталу. Найважливіша зміна полягає навіть не в кількості нових компаній. Вона полягає в зміні моделі поведінки самого бізнесу. Продаж продукції за кордон – це експорт товарів. Придбання підприємства за кордоном – вже експорт капіталу. Саме це ми бачимо на прикладі МХП.

Компанія не просто продає продукцію в Європі. Вона купує виробничі активи в Європейському Союзі. Схожі процеси відбуваються у фармацевтиці, IT, логістиці та оборонній промисловості.

Особливо показовою є сфера оборонних технологій. Українські виробники безпілотників створюють підприємства та спільні виробництва за кордоном не лише через безпекові ризики, а й через інтеграцію в міжнародні виробничі ланцюги та доступ до інвестицій.

Фактично формується новий тип української міжнародної компанії.

Це ознака втечі чи ознака зрілості?

В українській дискусії вихід бізнесу за кордон часто сприймається як проблема. Частково такі побоювання зрозумілі. Кожна інвестиція, зроблена в Польщі чи Чехії, – це інвестиція, не зроблена в Україні. Але є й інший бік питання.

Практично всі країни, які проходили шлях економічного зростання, рано чи пізно починали експортувати капітал. Через це проходили Польща, Туреччина, Південна Корея та інші держави.

Поява компаній, здатних купувати активи за кордоном, зазвичай свідчить про дорослішання бізнесу. Україна сьогодні вперше стикається саме з цим явищем.

Питання вже не в тому, чи здатні українські компанії працювати на міжнародних ринках. Здатні. Вони це довели. Питання в іншому. Чи здатна Україна залишатися конкурентною для власного капіталу. Тепер іспит має скласти держава. Тому що головне питання найближчих років полягає не в тому, чи можуть українські компанії інвестувати в Польщі, Чехії чи Іспанії. Головне завдання – держава має створити умови, за яких вони інвестуватимуть в Україні не менше, ніж у Польщі, Чехії чи Румунії. Саме від відповіді на це питання залежатиме, чи стане міжнародна експансія українського бізнесу джерелом майбутнього економічного посилення країни, чи перетвориться на ще один канал відтоку капіталу та підприємницької енергії.

Поділіться цією статтею!

[← Попередня стаття](#)
[Наступна стаття →](#)

Перший Віцепрезидент НОК: Ми Позбавляємо Російських Спортсменів Права...
Науковці Та Кардіохірурги Зі США Та Європи Виступили...

Максим Бондарь

Коментарі закриті.

Останні новини

- ТЕСНО**

«Кіевстар» Запускає Супутниковий Інтернет Від...

ЕКОНОМКА

Нові Мотиваційні Виплати: Коли Та...

УКРАЇНА

РАДІЦІЯ

7 ЧЕРВНЯ

Яке Релігійне Свято Відзначається 17...

НОВИНИ СВІТУ

Нелегальні Розкопки Привели До Великого...

НОВИНИ СВІТУ

Тегеран Знайшов Спосіб Тримати Світ...

НОВИНИ СВІТУ

Саміт G7, Авіакатастрофа Су-24М На...

Розсилка

Підпишіться На Нашу Розсилку!

79x81

Підпишіться на нашу розсилку, щоб бути в курсі подій щохвилини

➔

Теги

Найпопулярніше

- ТЕСНО**

«Кіевстар» Запускає Супутниковий Інтернет Від Starlink Для...

📅 16.06.2026
- ЕКОНОМКА**

Нові Мотиваційні Виплати: Коли Та Скільки Отримають...

📅 16.06.2026
- УКРАЇНА**

7 ЧЕРВНЯ

Яке Релігійне Свято Відзначається 17 Червня 2026...

📅 16.06.2026
- НОВИНИ СВІТУ**

Нелегальні Розкопки Привели До Великого Археологічного Відкриття...

📅 16.06.2026
- НОВИНИ СВІТУ**

Тегеран Знайшов Спосіб Тримати Світ У Напрузі

📅 16.06.2026

ПОПУЛЯРНІ МАТЕРІАЛИ

- «Кіевстар» Запускає Супутниковий Інтернет Від Starlink Для Месенджерів Та Навігації

📅 16 Червня, 2026
- Нові Мотиваційні Виплати: Коли Та Скільки Отримають Військові

📅 16 Червня, 2026
- Яке Релігійне Свято Відзначається 17 Червня 2026: Традиції Та Молитва

📅 16 Червня, 2026

ПОПУЛЯРНІ КАТЕГОРІЇ

Війна	13
Київ	289
Економіка	141
Україна	650

ФОТОГАЛЕРЕЯ

